A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over Canada And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

CANADA

א סענערער אידישע ציישונג פאר אלע קלאסען אידען.

VOLUME IV No 2352 Toronto Wednesday April 2 1919 כ׳ ניסן פרשה תזריע תרע״ט מיטוואך דער 2־טער אפריל, 1919. PRICE TWO CENTS

אלייאירטע ארמייען מארשירען קיין אונגארן

אלייאירטע ארמייען אויפ׳ן וועג קיין אונגארן

גרויסע ראיאטען אין פראנקפארט אם מיין. — מאקסים גארקי באגריסט אונגארישע רעוואלוציע.

לאנדאן, אפריל, 1.

א טעלעגראמע פון קאפענהאגען צו דער „סענטראל ניוס״ מעלדעט, דאס פארטשען פון מוקארעסט, רומעניען, מעלדען, דאס אלייאירטע ארמייען האבען געלאנדעט אין קאנסטאנצא, ביים ברעג פון שווארצען ים. די ארמייען געפינען זיך אויפ׳ן וועג קיין אונגארן.

ראיאטען אין פראנקפארט.

לאנדאן, אפריל, 1.

א טעלעגראמע פון אמסטערדאם צו דער „סענטראל ניוס״ מעלדעט: זעהר געפעהרליכע ראיאטען זענען פארגעקומען אין פראנקפארט־אם־מיין. גרויסע מאסען מענשען זענען באפאלען דיפאליציי סטאנציאנען און האבען באפרייט אלע ארעסטאנטען און אנגעצונדען די געביידען. נאך א שווערען קאמף איז צו ריק איינגעשטעלט געווארען אהרדנונג.

מאקסים גארקי ווינשט דער נאציע זעלט אזא רעוואלוציע ווי אין אונגארן.

בערן, שווייץ, אפריל, 1.

א דראהטלאזע טעלעגראמע פון בודאפעסט מעלדעט, דאס מאקסים גארקי האט געשיקט צו בעלא קוהן, דעם אויסלענדישען מיניסטער פון אונגארן פאלגנדע דע טעלעגראמע:

„מיר נעהמען אייך אויף מיט׳ן גאנצען הארצען. פאר אונז באוויזט זיך א נייע לעבען. די גאנצע וועלט וועט גאר אין גיכען נאכטאן אייער מושל״.

סטרייק אין שוטגארט שטעלט אפ אינדוסטריע.

קאפענהאגען, אפריל, 1.

טעלעגראמען וואס זענען דא ערהאלטען געווארען מעלדען, דאס א צווייטער אכטיגער סטרייק וואס דאס דא אויסגעבראכען האט אפגעשטעלט די גאנצע איטזדוסטריע פון שטוטגארט. די ארבייטער האבען ערקלערהט א בענגראל סטרייק אפשטעלענדיג אלע אייזענבאהנען און עלעקטרישע טראמוויען. די בורגשואזיע האט גלייך אנגעפאנגען א גענען סטרייק און דער רעזולטאט איז געווען דאס די גאנצע אינדוסטריע איז פארלאיזירט געווארען.

אלגעמיינע אידישע קאמיסיע אין פאריז קאן זיך ניט איינגען

(אינט. איד. פרעס בי״וראא.)

ניו יארק, אפריל, 1.

אינפארמאציעס צום „טאג״ מעלדען דאס די גענעראלע אידישע קאמיסיע וואס איז פארמירט געווארען אין פאריז פאר׳ן צוועק אנצופיהרע די פאדערונגען פאר אידישע רעכטע, קאן זיך ניט אייניגען אויבער דער פראגע ווי אזוי אנצופיהרען פארהאנדלונגען מיט דעם אסימילאטאר־דישען פלינגעל. אין דער קאנפערענץ זענען לוים מארשאל פון דער אמעריקאנער רעזערוואציע און בהים סאקאלאוו פארשטעהער פון די ציוניסטען. די אנדערע פון די געגנערישע צדדים. דער קאנפערענץ־ווערנ איז פארנאנדערגעפיילט אויף צוויי שטרייטענדע צדדים, און קאנען ניט קומען צו קיין שלום.

בונדיסטען און פועלי ציון געהען צוזאמען מיט באלשעוויקעס

(אינט. איד. פרעס ביורא.)

ניו יארק, אפריל, 1.

אינפארמאציעס צום „פארווערטס״ מעלדען, דאס דער פארשטעהער פון די אוקראינער אידישע סאציאליסטען, אין פראצעס אין ערגאנגען, דאס די בונדיסטען און פועלי ציון געהען האנט־אין־האנט מיט די באלשעוויקעס פון אוקראינע עס ווערט אויך איבערגעגעבען דאס דער ארזואקאט פארגאלין, וואס איז געווען איינער פון די פארטייריגער פון מענדיל בייליס אין דעם בארהמטען בלוט־פראצעס אין ערגאנגען געווארען אלס געהילפס מיניסטער פון אויסערליכע ענינגען פון אוקראינע.

טערארער צושטאנד אין בודאפעסט

גלייבען אז עס איז ניט מעהר ווי א אנשטעל־רעוואלוציע.

פראג, אפריל, 1.

כ. קורן, דער מיטגליד פון דער טשעכא־סלאוואקישער מיסיע פון בודאפעסט וואס איז היינט אהער צוריקגעקומען, מען האט איבערגעגעבען דאס די קאמאניסטען האבען איינגעפיהרט א טערארישע צושטאנד אין דער אונגארישער הויפטשטאדט. אין גאנצען געפינט זיך אין שטאדט עסעניזארן ניט מעהר ווי אויף פיעהן טאג צייט.

בודאפעסט די שולד אויפ׳ן פרעמיער.

פאריז, אפריל, 1.

ראקומענטען וואס געפינען זיך אין די הענט פון דער פראנצעזישער און רוסישער רעגירונג באווייזען דאס דער ערפאלג פון דעם קאמיניסטישען רעזולטאט אין אונגארן געווען צו מעהר אין אנגעזעהן אין אונגארן אלס אין אנדערע לענדער.

אלייאירטע ארמייען אויפ׳ן וועג קיין אונגארן

גרויסע ראיאטען אין פראנקפארט אם מיין. — מאקסים גארקי באגריסט אונגארישע רעוואלוציע.

לאנדאן, אפריל, 1.

א טעלעגראמע פון קאפענהאגען צו דער „סענטראל ניוס״ מעלדעט, דאס רעפארטען פון מוקארעסט, רומעניען, מעלדען, דאס אלייאירטע ארמייען האבען געלאנדעט אין קאנסטאנצא, ביים ברעג פון שווארצען ים. די ארמייען געפינען זיך אויפ׳ן וועג קיין אונגארן.

ראיאטען אין פראנקפארט.

לאנדאן, אפריל, 1.

א טעלעגראמע פון אמסטערדאם צו דער „סענטראל ניוס״ מעלדעט: זעהר געפעהרליכע ראיאטען זענען פארגעקומען אין פראנקפארט־אם־מיין. גרויסע מאסען מענשען זענען באפאלען דיפאליציי סטאנציאנען און האבען באפרייט אלע ארעסטאנטען און אנגעצונדען די געביידען. נאך א שווערען קאמף איז צו ריק איינגעשטעלט געווארען אהרדנונג.

מאקסים גארקי ווינשט דער נאנצער זעלט אזא רעוואלוציע ווי אין אונגארן.

בערן, שווייץ, אפריל, 1.

א דראהטלאזע טעלעגראמע פון בודאפעסט

פרעזידענט ווילסאן ווארנט שלום קאנפערענץ געגען ווייטערדיגע פארשלעפענישען

פאריז, אפריל, 1.

ביי א מיטינג וואס איז געהאלטען געווארען אין דעם צימער פון פרעמיער קלעמענסאו פונ׳ם פראנצעזישען קריעגס אמט און וואו עס זענען אנוועזענד גע־ווען די פרעמיערס פון די אלייאירטע רעגירונגען מיט זייערע מיליטערישע פארטרעטער, האט פרעזידענט ווילסאן ארויס געזאגט א ווארנונג צו די אלייאירטע פארטרעטער מעהר ניט צו פארשלעפען דאס אפשליסען פון שלום.

האבען פארבראכט ביז שפעט.

די אלייאירטע פארשטעהער האבען פארבראכט ביז שפעט אין דער נאכט זייצענדיג ביי א קאנפערענץ און פרעזידענט ווילסאן האט גאנץ פריי ארויסגעזאגט זיין מיינונג דאס דער שלום קאנפערענץ איז באגאנגען א גרויסע עולה מיט דעם וואס דער שלום אפמאך איז אזוי שטארק פארשלעפט געווארען. ער האט אויך גערעטען אנוועזענדע אנצואוועזענדע אלע מעגליכקייטען צוגוייפצונעמען די ניט פארענדיגטע ארבייטען און אפשליסען די פריעדענס פונקטען וואס זאלען איבערגעגעבען ווערען צו דייטשלאנד.

עס ווערט באהויפטעט דאס דער פרעזידענט האט באשולדיגט דעם קאנפערענץ אין האבען אומזיסט אפגעלייגט פארשיעדענע פארהאנדלונגען. די וועלט ווארט אויפ׳ן שלום, האט דער פרעזידענט געזאגט, און די וועלט איז פאלשטענדיג בארעכטיגט צו ערווארטען א פריהען שלום אפמאך.

סטרייק פון די ענגלישע מינען אר־בייטער זעהט אויס צו זיין פארמיעדען

לאנדאן, אפריל, 1.

די דעלעגאטען פון די סקאטלענדי־שע מינען ארבייטער האבען ביי א מיטינג אין גלאזגאו אינדארסירט דעם פארשלאג פון דער רעגירונג און רעקאמענדירט צו די מינען ארבייטער אנצונעהמען דעם פריז און ארבייטס־שטונדען וואס די רעגירונג האט פארגעשלאגען.

אן עהנליכען באשלוס האבען אנגענומען די מינען ארבייטער פון יארקשיר און קלעווילאנד. און עס ווערט אויך אי־ן בערגעגעבען, דאס די מינען ארבייטער פון לאנקאשייר זענען אויך צופריעדען.

וויל ענטוויקלען העברע־איש אין אמעריקא

(אינט. איד. פרעס ביורא.)

ניו יארק, אפריל, 1.

היינט איז דא אנגעקומען דער באוואוסטער מיליאנער, שטיבעל, פון מאס־קווא. ער האט בדעה אויסצוגעבען א גרויסע סומע געלט אויף צו ענטוויקלען אין אמעריקא די ארויסגאבע פון העבברע־אישע ביכער און ציטונגען און אויף אזא אופן ארויסרופען א ליעבע צו דער העב־רעאישער שפראך.

פאריז קאן ארעס

פאריז, אפריל, 1.

אלס אן 1טען אפריל ווען האט עמיצער ארויסגעלאזען א קלאנג אין נאמען פון קוידענל האוז, פון דער אמעריקאנער ארמיי, דאס דער שלום אפמאך איז שוין אונטערשריבען. נאכ׳ן פאריז איז באלד געווארען ווילד פון נייגעריקייט און דער טעלעפאן האט אנגעהויבען די ברענגען פארשיעדענע פראגען אין דער הויפט קווארטיר פונ׳ם קוירנעל, ביז מען האט זיך געבאפט אז דאס איז א 1טער אפריל ווייץ.

אכט שטונדען ארבייט אויף שטאדטישע ארבייט

דער סיטי קאונסיל האט אנגענומען די רעקאמענדאציע אז אין אלע קאנטראקטען וואס די שטאדטישע רעגירונג גיט ארויס צו קאנטראקטארען וועגען פארשיעדענע שטאדטישע ארבייטען זאלען די אר־בייטער ניט טארען באשעפטיגט ווערען לענגער ווי אכט שטונדען א טאג, און זאלען באקומען געצאהלט אויפ׳ן זעלבען אופן ווי אט באקומען אנדערע שטאדטישע ארבייטער וואס טוען אן עהנליכע ארבייט

אלגעמיינע אידישע קאמיסיע אין פאריז קאן זיך ניט איינגען

(אינט. איד. פרעס ביורא.)

ניו יארק, אפריל, 1.

אינפארמאציעס צום „טאג״ מעלדען דאס די גענעראלע אידישע קאמיסיע וואס איז פארמירט געווארען אין פאריז פאר׳ן צוועק אנצופיהרע די פאדערונגען פאר אידישע רעכטע, קאן זיך ניט איינינען אויבער דער פראגע ווי אזוי אנצופיהרען פארהאנדלונגען מיט דעם אסימילאטאר־דישען פלינגעל. אין דער קאנפערענץ זענען לוים מארשאל פון דער אמעריקאנער רעזערוואציע און בהים סאקאלאוו פארשטעהער פון די ציוניסטען. די אנדערע פון די געגנערישע צדדים. דער קאנפערענץ־ווערנ איז פארנאנדערגעפיילט אויף צוויי שטרייטענדע צדדים, און קאנען ניט קומען צו קיין שלום.

טערארער צושטאנד אין בודאפעסט

גלייבען אז עס איז ניט מעהר ווי א אנשטעל־רעוואלוציע.

פראג, אפריל, 1.

כ. קורן, דער מיטגליד פון דער טשעכא־סלאוואקישער מיסיע פון בודאפעסט וואס איז היינט אהער צוריקגעקומען, מען האט איבערגעגעבען דאס די קאמאניסטען האבען איינגעפיהרט א טערארישע צושטאנד אין דער אונגארישער הויפטשטאדט. אין גאנצען געפינט זיך אין שטאדט עסעניזארן ניט מעהר ווי אויף פיעהן טאג צייט.

בודאפעסט די שולד אויפ׳ן פרעמיער.

פאריז, אפריל, 1.

ראקומענטען וואס געפינען זיך אין די הענט פון דער פראנצעזישער און רוסישער רעגירונג באווייזען דאס דער ערפאלג פון דעם קאמיניסטישען רעזולטאט אין אונגארן געווען צו מעהר אין אנגעזעהן אין אונגארן אלס אין אנדערע לענדער.

אין פארקויפען שנאפס נאך א בעסער געשעפט ווי האנדלען מיט שמאטעס?

יעקב קראסנאו פון 218 פאלמערסטאן עוי. האט געהאלטען צווישען זיינע שמאטעס פאר ארום צוואנציג טויזענט דאלאר שנאפס. איצט האט דאס די פאליציי — אפילו קיין סאבאר האט ניט געקאנט העלפען. — וויל געבען פאבאר דעם „זשורנאל״ פאר ניט פארעפענטליכען די נייעס.

חפצים אז מר. יעקב קראסנאו פון 218 פאלמערסטאן עוי. איז ניט נאר א אאכמאן אין אויסארטירען און פארקויפען שמאטעס, נאר ער וויסט אויך פון די פארשיעדענע פארטען שנאפס, ווען און אנדערע גוטע משקאות, און ניט ווייניג לעגרייג לאזען אין נעוועיג זיין גרויסע פענטגיש אין דעם דאזיגען עכין האט ער זיך איינגעהאנדעלט א גרויסען סטאק אויף הארטאונג פריזיען און דאס פאר־קויפט לאחדים מיט א גאנץ גוטען רוח.

און עס קאן זיין אז זיינע פעהיגקייטען וואלטען איהם טאקע געווען אפגעגאלטען אין אריינגעבראכט גאר א היפשען רוח ווען . . . ווען ניט דער סוף וויפון אלע אזעלכע מסחרים — די פאליציי דערוויסט זיך און איז א בראך צום קרן מיט׳ן רוח.

איבער צוואנציג טויזענט דאלאר סחורה.

ווי די פאליציי באהויפטעט איז פון מר. קראסנאו׳ס וואוינונג צוגענומען גע־ווארען די פארשיעדענע שנאפסען מיט ווען וואס טרעפען אין בין איבער צוואנ־ציג טויזענט דאלאר. עס זענען דארטען געווען 111 קאסטענס מיט פארשיעדענע סארטען ליקער, 121 גאלאן אלקאהאל און דאס אלעס געפינט זיך איצט אין גומער 3 פאלים סטיישאן. מר. קראסנאו איז אהנגעסטירט געווארען אבער ער איז ארויס־געלאזען געווארען אויף טויזענט דאלאר בייל. צוזאמען מיט איהם זענען אויך ארעסטירט געווארען סעמיעל סמאלאק פון 18 ביבי סטריט, הערמאן מויער פון 268 מארקהאם סטריט און הושייקאב סי־געל פון 655 פערי סטריט, נייענגרא פאלס אנט. דריי פון די הערשסטירטע באהויפ־טען דאס זיי זענען ארבייטער ביי מר. קראסנאו און מר. סיגעל איז אויף אין די שמאטע ביזנעס. אלע שטעהען אונטער דער קלאגע פון האבען געבראכען דעם טעמפערענץ געזעץ.

האבען נאכגעשפיאירט א לאנגע צייט.

ווי די פאליציי באהויפטעט האט זי געהאט א פארדאכט שוין פון א נאנץ לאנ־גער צייט דאס מר. קראסנאו פארקויפט דעם ביטערען טראפען, אבער עס איז אונמעגליך געווען אויסצוגעפינען דעם פאלן, וואו די סחורה האט זיך געפונען. אייזענבאהנען מיט געלוגען די צוויי „פליינ־קאטהסמען״ דאן און פארבס. צו באבען אן אבלאווע איבער דעם דערמאהנטען הויז אין זיי האבען געפונען אלעס וואס זיי האבען געזוכט.

די פאליציי באהויפטעט אויך, דאס די האט געפונען אין דעם הינטערשטען טייל פון מר. קראסנאו׳ס וואוינונג איז פארהאן א שאפ וואו עס ווערען אויפגע־נעהט זעק איינצופאקען שמאטעס, און דארטען צווישען די זעק און שמאטעס איז געווען פארפאקט דער אוצר מיט דער פאר־באטענער סחורה.

די פאליציי באהויפטעט אויך דאס מר. קראסנאו האט געוואוסט אז זיין סוף איז נאהענט אין ער האט באצייטענס ער־נעען ארויסגעשיקט א וואגען מיט שנאפס פאר ארום דריי טויזענט דאלאר סחורה.

פארבס און דאן באהויפטען אויף, דאס ווען זיי וואלטען געשאלט זיין אונ־עהרליך און נעהמען באבאר וואלטען זיי בידע געקראגען צו פינף הונדערט דאלאר. מר. קראסנאו האט זיי פארגעשלאגען צו צוגעהמען בלוז אביסעל פונ׳ם שנאפס עס זאל זיין גענוג אז מאבען א גענען איהם און דערפאר וואס לען אבער לאזען די סחורה ווערען געבען צו פינף הונדערט דאלאר.

הויפט קוועלע צוגענומע

די פאליציי באהויפטעט א

דאס פלאין פון מר. קראסנאו איז גע־ווען דער צענטער פון וואגעט מען האט צוגעשיקט דעם ביטערען טראפען צו א סך אנדערע פלעצער און מר. קראסנאו האט דערפון געמאכט גאר א היפשע פאר דאלאר.

סטראשעט דעם „זשורנאל״.

עס איז טאקע מעגליך דאס מר. קראס נאו האט געמאכט ביי דעם דאזיגען „זייר־טיגען געשעפטעל״ א היפשע עשליכע דא־לאר, וואורום ארייגקומענדיג געבטען אין אפיס פון „אידישען זשורנאל״ האט דער איד ארייגעשיקט זיין פארט, מעשה ביי־נעמען, און האט גאר ... באטען וויפיעל געלט מען וועט איהם פארלאנגען, אבי ניט צ עפענטליכען די נייעס אין „ז אבער ווען דער איד האט באק געהעריגען עגטפער, האט ער אנג סטראשען מיט פארשיידענע ענטש קעס. דאס גליק זיינס אין געווען ער האט שנעל צוגעמאכט די טיר פון איז נאהענט אין ער האט כאצייטענס ער־אנדערער זיינס.

די קלאגען געגען לייס־סענס דעפארטמענט

ווענען דעם אן אנדערע זאכען וועט דער באריהמטער לאיער אין פארלאמענט מיטגלייעד ה. ה. דיוארט, וועלכער האט געמאכט די סענזאציאנעלע קלאגען גע־גען דעם דעפארטמענט אין פארלאמענט. רעדען היינט אוועגס 8 א זייגער אין אד־פעלאס האל, 404 באטהערסט סטריט ביי דער פארזאמלונג פון דער סויטה וועסט ליבעראל אסאסיאיישאן. דאס וועט זיין א זעהר אינטערעסאנטע פארזאמלונג, וועלכע קיין איד טאר ניט פארפעהלען.

קומט אין צייט אין הערט דעם אמת וועגען דעם הוי אויז דער אנטעריא טעמ־פערענץ אקט ווערט דורכגעפיהרט און וואס עס ווערט געטון צו פארמשפט׳ן מעשען.

וועלאנדער אידען גרייי־טען זיך צו א שמחה

וועלאנד, אפריל, 1.

די וועלאנדער אידען גרייטען זיך צו א גרויסער שמחה, וועלכע וועט פארקו־מען דעם זונטאג נאכמיטאג.

די שמחה איז אראנזשירט געווארען צוליעב דעם, וואס זיי האבען זוכה גע־ווען אויסצובויען א שוהל פאר דער סומע פון 9 טויזענט דאלאר.

די וועלאנדער קהלה, וועלכע צעהלט אין נאנצען דרייסיג פאמיליעס, איז זעהר שטאלץ מיט דעם. אין די „אנשי ושר מזרחי״, ווי זייער קאנגרעגיישאן רופט זיך, האט דארום פארברייט א שעהנע שמחה לכבוד דער ערעפענונג.

חזן מאנאוויטש פון טאראנטא, און רבי בערגער פון האמילטאן, וועלען זיך באטייליגען אין דער ערעפענונג.

פאנראמען אויף אידען אין קאליש

לאנדאן, אפריל, 1.

אינפארמאציעס וואס זענען דא ער־האלטען געווארען מעלדען, דאס אין קאליש, די געוועזענע גרענעץ צווישען דייטשלאנד און פוילען האבען אויף דאס נייי אויסגעבראכען פאנראמען אויף אי־דען.

וועלען „פייערען״ דעם שלום אונטערשרייבען

ניו יארק, אפריל, 1.

די „באי סקאוטס״ פון יארקטאון אמעריקא האבען אנגענומען א באשלוס צו פייערען דאס אונטערשרייבען פון שלום אפמאך מיט א פייערדיגקייט איבער׳ן נאנצען ערד קוגעל.

עס איז באשלאסען געווארען דאס די „סקאוטס״ פון יעדען לאנד זאלען אין א באשטימטער שטונדע אנצינדען „באן״ פייערען איבער׳ן נאנצען לאנד און אויף אזא אופן אויסדריקען זייער שמחה מיט דעם שלום אונטערשרייבען.

אין אמעריקא זענען פארהאן 367.093 באיס סקאוטס.

די פייערען וועלען אנגעצונדען ווערען אין דער נאכט, ווען דער שלום וועט אונטערגעשריבען ווערען.

אונטערזוכונג אינ׳ם ליי־סענס דעפארטמענט פאנגט זיך אן היינט

די אונטערזוכונגס קאמיסיע וואס דארף אונטערזוכען די קלאגען וואס ה. ה. דיוארט האט געמאכט געגען דעם לייסענס דעפארטמענט, וועלען זיך אנפאנגען היינט 10.30 פריה.

די קאמיסיע האט באשטימט צושיקען פארלאדונגען נערס און אנדערע אי־ן האבען געהאט צו טון מיט דעם פארטמענט.

די קאמיסיע הא־ן־יסקו־טירט א פאר מע־ן אין אנדלונ־אפגעלייגט די ווי־נען ביז היינט פ־

אלייאירטע ארמייען מארשירען קיין אונגארן

איז פארקויפען שנאפס נאך א בעסער געשעפט ווי האנדלען מיט שמאטעס?

ווייגבערג דער פישער דענקט אז ער קען דעם סטרייק געווינען

און דערפאר אנטזאגט ער זיך פון ארביטרייש־אן.

מאנטאג 8 א זייגער אין אוועגס איז אין ווייגבערג האט זיך ענטזאגט צו בען די סומע געלט אלס משכון. עס זי־בען ניט געהאלפען די טענות פון די אר־ביטרייטערס, וועלכע האבען מיט רעכ־נונגען: אז אויב ווייגבערג איז נש־ט־ן־ן־ן